

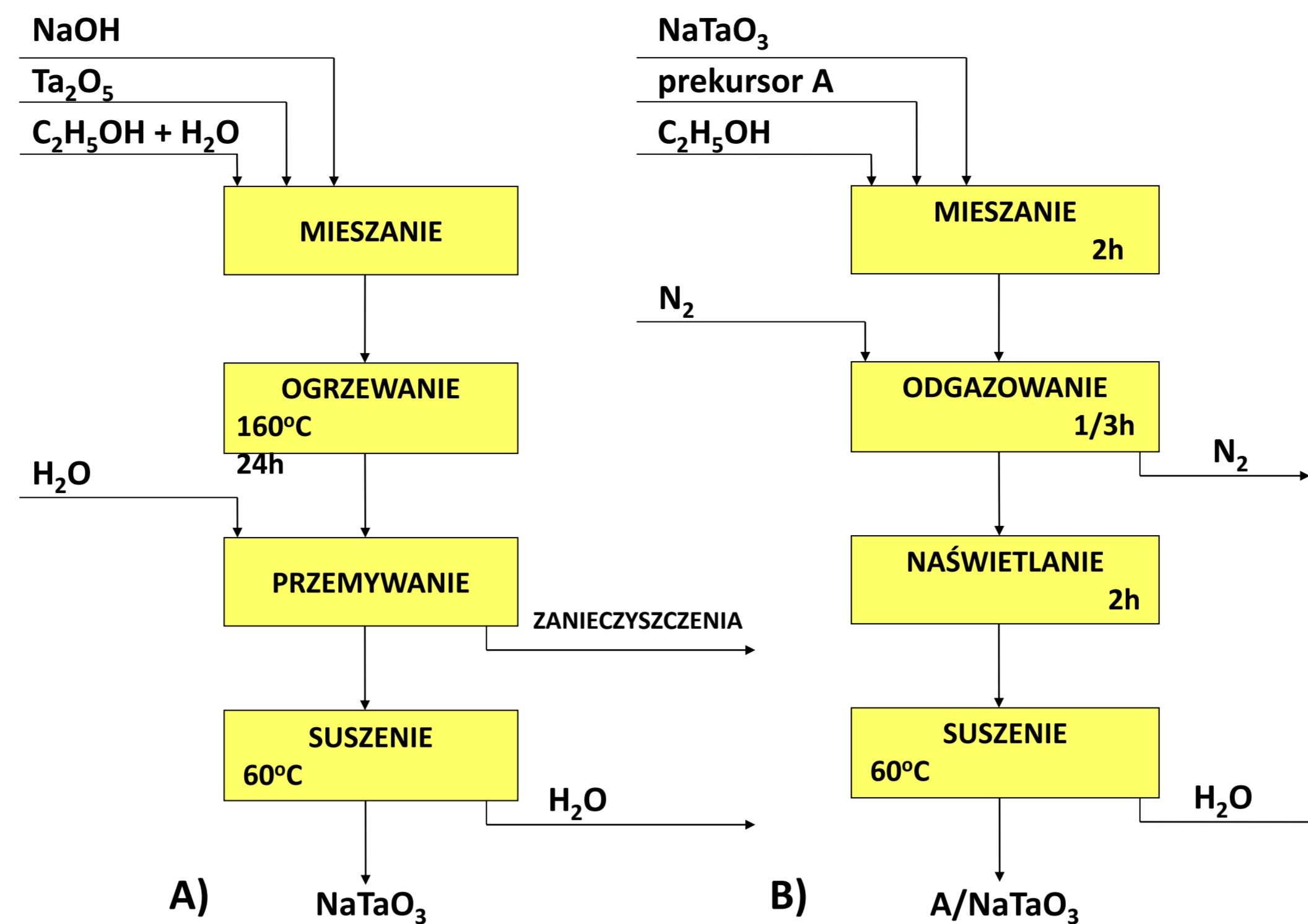
WSTĘP

Wśród perowskitów wyróżniamy tantalany i niobany, które wykorzystywane są jako fotokatalizatory. Szerokość pasma wzbronionego jest większa dla tantalatów niż dla niobanów, a wśród tantalatów większa dla NaTaO₃ niż KTaO₃. Największą szerokość pasma wzbronionego równą 3,96 eV wykazuje NaTaO₃ [1].

Nanocząstki metali szlachetnych (Au, Ag, Pt, Pd), na skutek istnienia plazmonu powierzchniowego absorbują światło z zakresu widzialnego, potencjalnie umożliwiając aktywowanie NaTaO₃ [2]. W procesie fotodepozycji możliwa jest fotochemiczna redukcja jonów metali szlachetnych na powierzchni NaTaO₃.

Otrzymane nanokompozyty KTaO₃, NaTaO₃, Au/NaTaO₃, Ag/NaTaO₃, Pt/NaTaO₃, Pd/NaTaO₃ scharakteryzowano za pomocą pomiaru powierzchni właściwej BET, rentgenografii dyfrakcyjnej XRD, elektronowego mikroskopu skaningowego SEM i dyfuzyjnej spektroskopii odbiciowej DRS UV-Vis. Aktywność otrzymanych fotokatalizatorów zbadano w modelowej reakcji fotodegradacji fenolu w fazie wodnej pod wpływem światła UV.

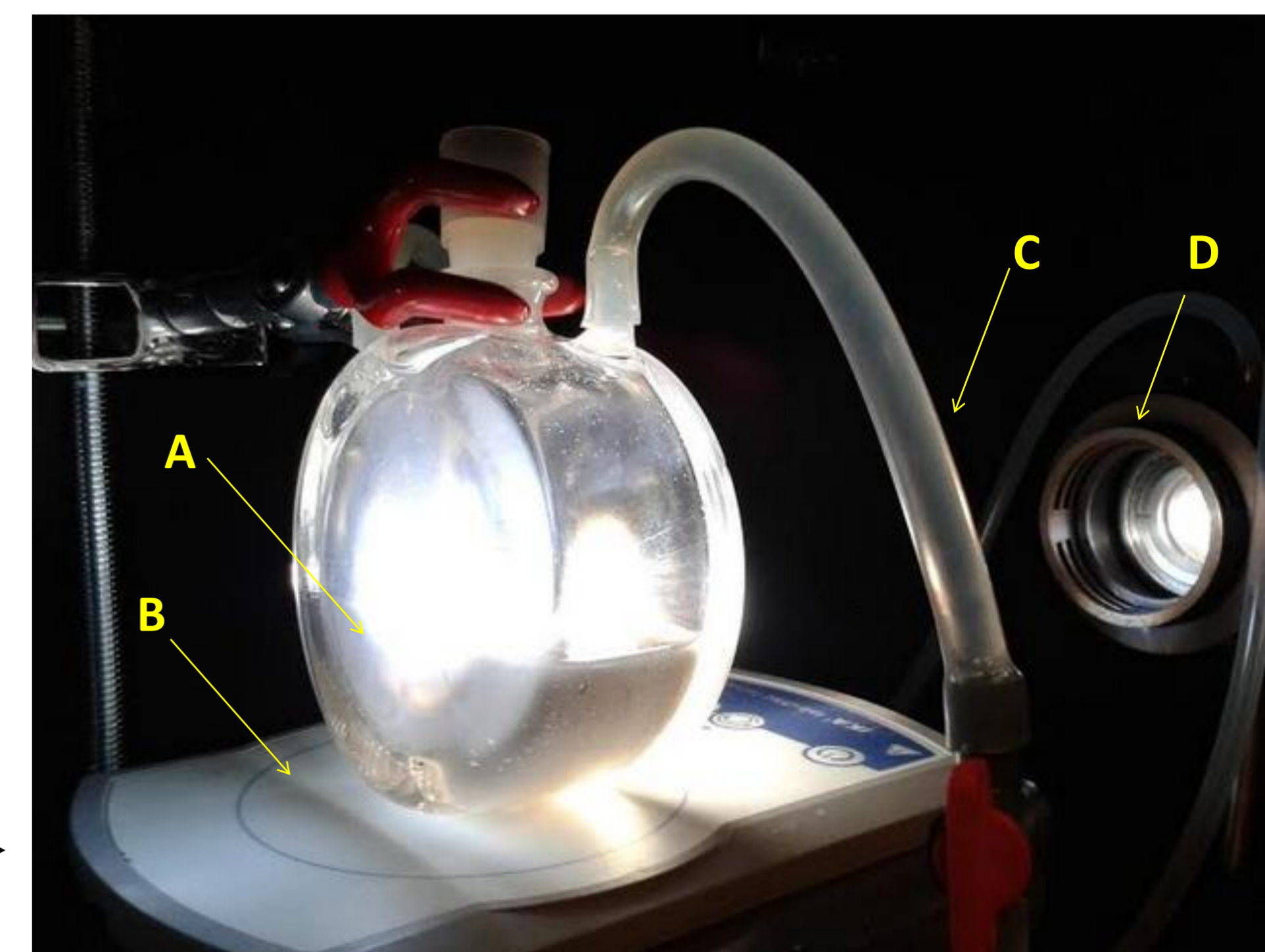
PREPARATYKA

Rysunek 1. Diagram blokowy otrzymywania fotokatalizatorów A/NaTaO₃ (A = Au, Ag, Pt, Pd)

- A) Synteza NaTaO₃ metodą hydrotermalną
B) Fotodepozycja metali szlachetnych na powierzchni NaTaO₃

UKŁAD DO FOTODEPOZYCJI

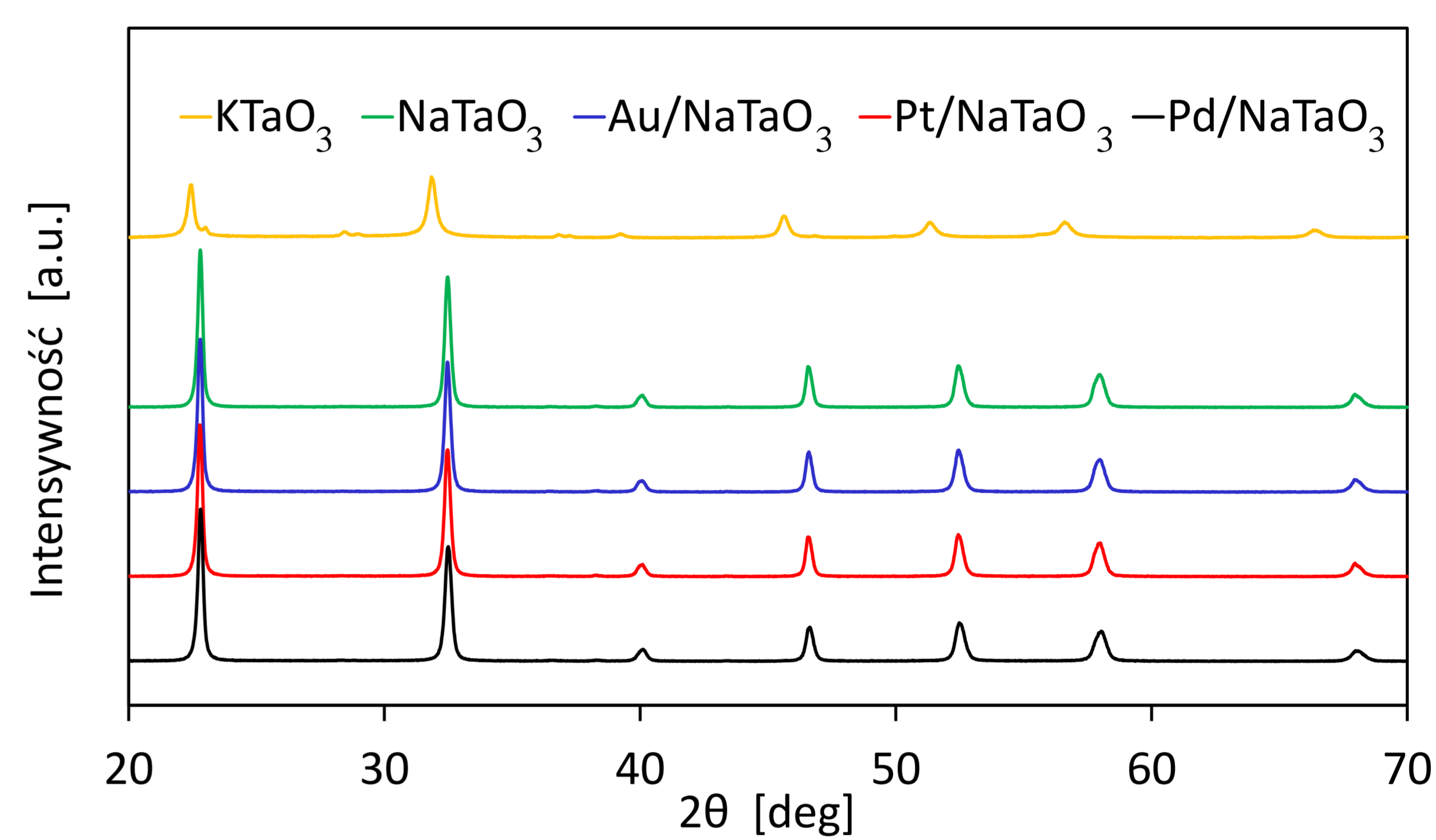
Zdjęcie 1. Układ do fotodepozycji (reaktor w trakcie naświetlania)

- A) Reaktor kwarcowy
B) Mieszadło magnetyczne
C) System chłodzący
D) Lampa ksenonowa

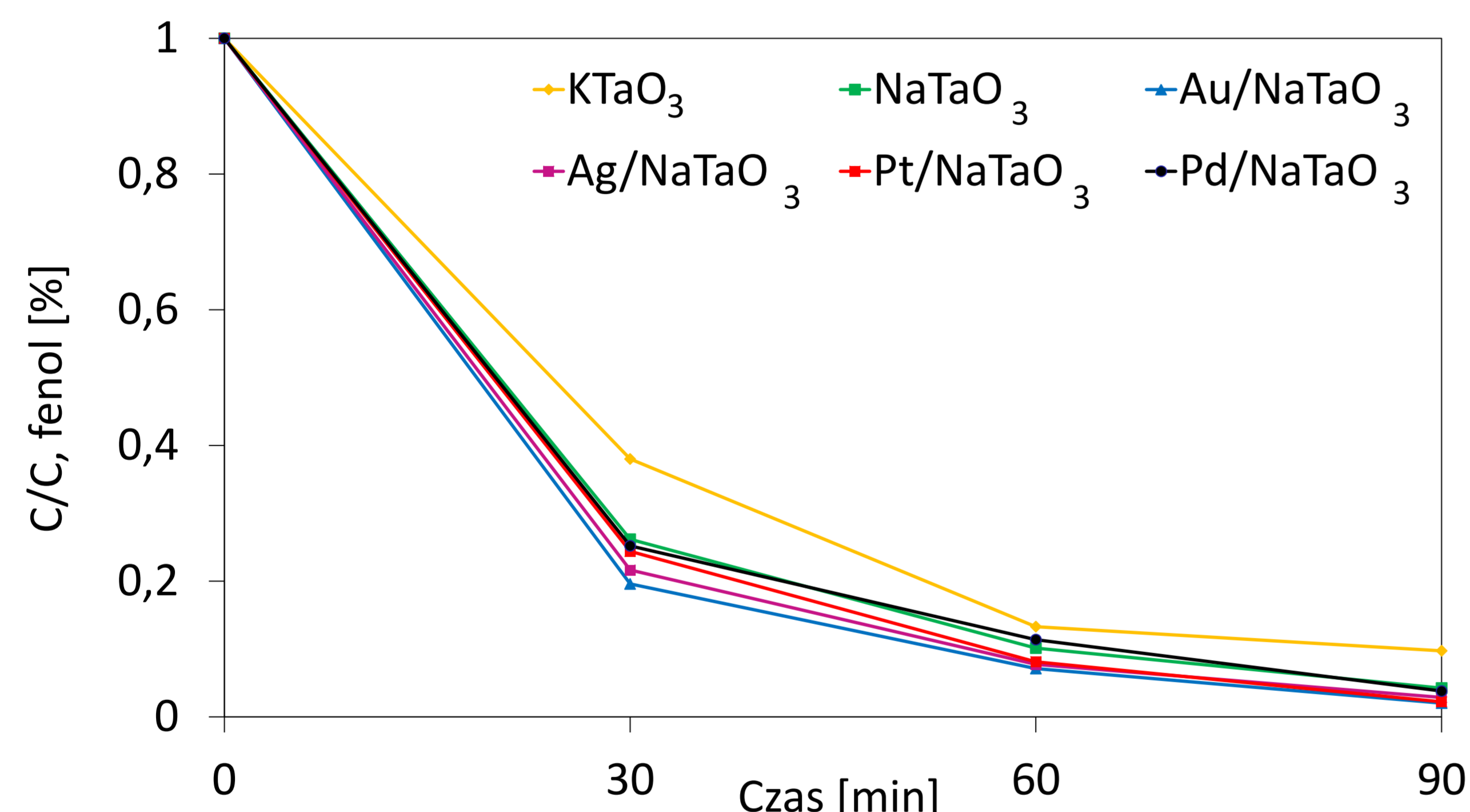
WYNIKI BADAŃ

Tabela 1. Charakterystyka fotokatalizatorów KTaO₃ i A/NaTaO₃ (A = Au, Ag, Pt, Pd)

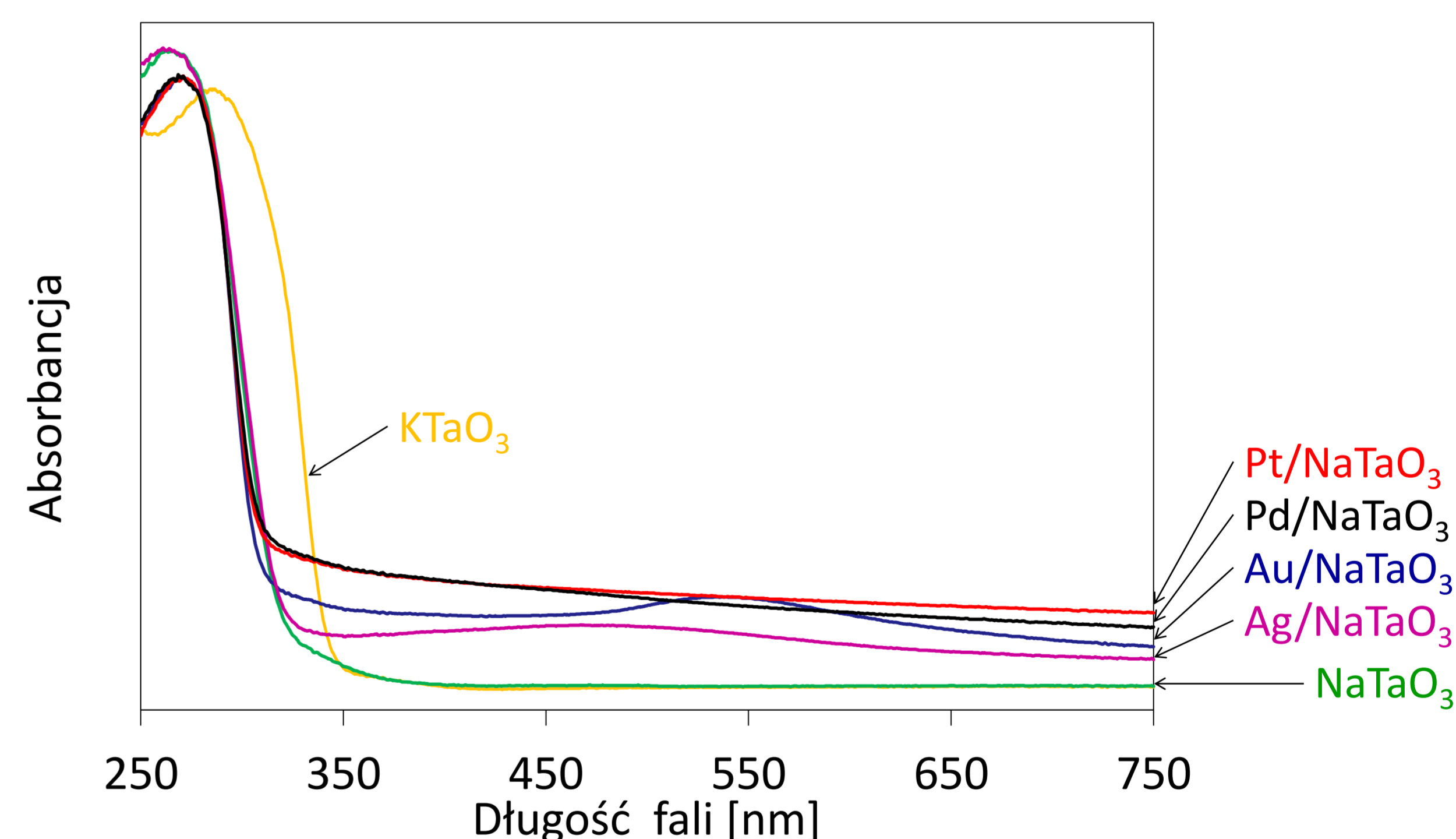
Rodzaj fotokatalizatora	Zawartość metalu szlachetnego [% wag]	S _{BET} [m ² /g]
KTaO ₃	-	27,3810
NaTaO ₃	-	9,5912
Au/NaTaO ₃	0,1	2,2644
Ag/NaTaO ₃	0,1	2,9662
Pt/NaTaO ₃	0,1	3,0354
Pd/NaTaO ₃	0,1	2,3016

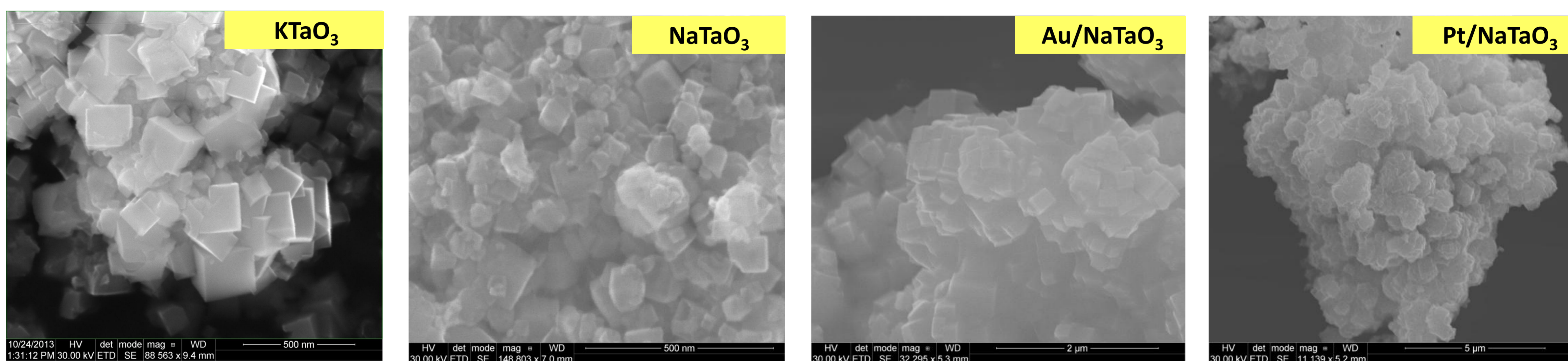
Rysunek 2. Widmo rentgenografii dyfrakcyjnej (XRD)

Rysunek 3. Efektywność procesu degradacji fenolu z fazy wodnej w obecności fotokatalizatora KTaO₃ lub A/NaTaO₃ (A = Au, Ag, Pt, Pd) i pod wpływem światła z zakresu UV

Rysunek 4. Widmo dyfuzyjnej spektroskopii odbiciowej (DRS UV-Vis)

Zdjęcie 2. Fotografie z elektronowego mikroskopu skaningowego (SEM)

PODSUMOWANIE

- Porównanie NaTaO₃ i KTaO₃ wykazało, że rodzaj kationu (Na⁺ lub K⁺) wpływa w istotny sposób na budowę struktury i właściwości fotokatalityczne tantalatu
- Mniejszy promień jonowy Na od K, powoduje że w NaTaO₃ otrzymujemy strukturę ortorombową, a w KTaO₃ strukturę sześcienną
- Wartość powierzchni właściwej KTaO₃ jest trzykrotnie większa od wartości NaTaO₃ i około dziewięciokrotnie większa od wartości NaTaO₃ modyfikowanego metalami szlachetnymi
- Dodatek metalu szlachetnego (Au, Ag, Pt, Pd) w fotokatalizatorze NaTaO₃ niezależnie od rodzaju zwiększa intensywność absorpcji w świetle widzialnym
- Efektywność procesu degradacji fenolu z fazy wodnej w świetle UV dla czystego NaTaO₃ jest zbliżona do efektywności dla NaTaO₃ modyfikowanego metalami szlachetnymi

REFERENCJE

- [1] J.W. Liu, G. Chen, Z.H. Li, Z.G. Zhang, Hydrothermal synthesis and photocatalytic properties of ATaO₃ and ANbO₃ (A=Na and K), *Int. J. Hydrogen Energy*, 32 (2007) 2269-2272
[2] R.M. Mohamed, E.S. Baieisa, Environmental remediation of aqueous nitrate solutions by photocatalytic reduction using Pd/NaTaO₃ nanoparticles, *J. Ind. Eng. Chem.*, 20 (2014) 1367-1372

PODZIĘKOWANIA

Prace badawcze zostały sfinansowane przez Narodowe Centrum Badań i rozwoju w ramach projektu pt. „Third generation photoactive materials and new materials-based system for photocatalytic air treatment”, PHOTOAIR, (POL-NOR/207686/18/2013)